

Inserati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
administracija) in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " " "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V Ljubljani na
velja 60 kr. več na

Vredništvo je na S
hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Dika jugoslovanska.

(Dalje.)

Od onih, ki prihajali bodo iz vseučilišča, posvetili se bodo eni učenosti, eni učiteljstvu, eni pa se bodo odločili, da s peresom v roci vsaki dan v javnih glasilih oznanjujejo resnico ter širijo med narodom luč božjo. Od vseh teh narod želi in pričakuje resnice in ničesar drugega nego resnice božje. Resnico vsaki dan v brezštevilnih krogih širiti, to je najlepše predstvo, katero društvo posameznemu človeku more podeliti; ali zato je tega človeka odgovornost neizmerna pred Bogom in pred ljudmi. Kakor on lahko razsvetli, okrepi, umiri; tako lahko tudi otemni, oslabi, otrova ali ostrupi, podšunta in prekucne. Ako dan danes svet malo čisla to predstvo, krivi so ljudje, kateri časih pravico in resnico prodajo za 30 srebernikov in v svoji strasti neusmiljeno napadajo vse, kar je i posameznemu človeku i društvu i narodu ljubo in drago. Prav je rekel nekdo: da je človek, ki dela s peresom ali po dnevnikih ali po knjigah, enak in podoben ali modremu umniku, kateri z lučjo v roki svetu sveti in stezo resnice in poštenja kaže, ali neumnemu sanjaču in norcu, kateri z baklo v roki zažiga in pali vse, kar mu pride v okom. Naš narod od svojih umnikov prvega pričakuje, to je prave svetlosti, resnice, spodobnosti, zmernosti in previdnosti, ktere so potrebne vzlasti nam v naših okolnostih. Narod naš naposled želi in pričakuje od vseh onih, kateri se na njegovih ledjih do viših mest vzpnó, da ljubijo svoj narod, da vse svoje moči posvetijo njemu, da po bratovsko in prijateljsko z njim ravnajo in da s pomanjkljivostmi njegovimi imajo sem ter tje potrpljenje; z eno besedo, narod želi

in pričakuje, da se mogočniki in prvomestniki njegovi spominjajo, da je Sin božji z nebes prišel ne zato, da se mu streže in služi, temuč da on nas vseh sluga in dobitnik postane. Vsaki mogočnik ima toraj v ponižnosti in ljubezni podati se prav med narod ter v vsem postati njemu sluga. Ako se tako véstno na vse strani resnica prenašala bode v službo in življenje, tedaj se bode po novem vseučilišču lahko doseglo i ono, za čimur resnica vsaka težiti mora, kar je tretja beseda moja.

3. Kedar se resnica globoko prime v duši in vesti človeški, in kedar jo človek vestno prenaša v življenje in stanje svoje, tedaj rodi ona po naravnem načinu sad svoj, to je: ljubezen, dobroto, milost, sloge in edinost, za čimur teži vsaka blaga duša. Najviši namen in najblaži sad resnice je v istini ljubezen in edinost. Bog je večna resnica in prav zato je Bog tudi večna ljubezen. Kaj lepo pravi sv. pismo: Bog je ljubezen, in kdor v ljubezni živi, živi v Bogu in Bog živi v njem. O večni besedi božji, ktera se je iz ljubezni do nas včlovečila, bere se, da smo videli slavo njegovo, slavo edinorojenega od Očeta polnega milosti in resnice. In res, kakor je Zveličar naš bil pot, življenje in resnica, v tisti méri bil je ljubezen, dobrota in usmiljenje. Prav iz te ljubezni je goreče želel s svojimi učenci obhajati poslednjo večerjo, to je, sam sebe človeštvu dati v dar, da odkupi svet ter ga spravi z večnim Očetom svojim; da se s človeštvom po svoji krvi in smrti pobrati ter mu vcepi nekaj svojega božjega bitja, to je, da mu pokaže neizmerno ljubezen in usmiljenje in da se sklene z njim na veke. Jako znamenita je v tem obziru poslednja molitev, ktero je Gospod naš pred svojim odhodom iz tega sveta molil k svojemu Očetu, molitev vsa prečudna,

božjega njegovega bitja vredna in dostojna! Glej, pravi, čas je, da po dovršenem svojem delu k tebi se Oče spet povrnem; prosim te, združi in zedini te, ktere si mi dal, da združeni in zedinjeni ostanejo vedno, kakor sva zedinjena jaz in ti. In ti, ki jih je večni Oče maziljencu svojemu dal, so oni, kateri so ljubo sprejeli resnico božjo; za nje prosi Jezus, da se tudi sad svete resnice obilno pokaže v njih, to je, tista ljubezen, sloge in edinost, ktera v edinosti božji ima svojo sliko in priliko.

Zato kjer je prava resnica, kjer z vso dušo ljubijo in spolnujejo ljudje resnico; tam nikdar ne manjka ljubezni, sloge in edinosti. — Kedar človek po tem nedvomnem pravilu sodi društva evropejska, tedaj se mora hudo razžalostiti in razjokati res nad osodo sedanjega svetá. Ti pogostni velikanski in krvavi boji, ta vedni nemir in nesloge in napadanje, to bridko trganje, te ogromne priprave za na boj in klanje nedvomni so dokazi, da je v Evropi, žali Bog! malo prave resnice, malo pravice božje, ki nič drugo ni nego resnica v življenji in občevanji človeškem ter občevanji mednarodnem; kajti ko bi bilo več resnice in pravice, bilo bi i več ljubezni, sloge, dobrote, bilo bi več one lepe prizadeve, da se stvari rešijo mirno, umno in pametno, ne pak z vojsko, ki nareja hude rane, in nove zavisti, nove bridkosti, nove krivičnosti in nove boje. Bog sam vé, kam bodo dospеле stvari v Evropi, ako se svet skoro ne zavé in resnobno ne povrne k onemu, ki je kakor večni izvir resnice tako tudi večni izvir ljubezni in miru, za katerim človeštvo zastonj koprní že mnogo časa. Sedaj stvari stojé tako, da tudi najmanja iskra vžgati more ogromen požar.

Kar se nas posebej tiče, imamo vzlasti mi vzrok tako ljubiti resnico in pravico, spo-

Hanani,

ali

poslednje dni v Jeruzalemu.

(Spisal E. Guenot — poslovenil F. Jaroslav.)

(Dalje.)

„Saducejce dobro poznaš, kaj ne?“ nadaluje Dema. „Tudi jaz sem Saducejec, veroval nisem čisto nič, tajil sem neumrljivost in večno življenje, skratka: mislil in živel sem kakor vaši Epikurovci. Gotovo ti je tudi to znano, da tukaj na Judovskem in drugej stanujejo neki ljudje, kateri živé po naukih nekega Jezusa Kristusa, ki je na Kalvariji križan bil. Velé jim Galilejci zato, ker je mojster njih Galilejec bil. Oni menijo, da boljše živé, kakor drugi ljudje, imajo skrivna shajališča in ravnajo se po skrivnostnih obredih. Šesto leto vlade Klavdija cesarja so se bili ti ljudje jako namnožili v kljub preganjanju Herod Agripovemu. Karikelj, onday najzvestejši moj prijatelj in tovariš pri

vseh veselicah in razuzdanostih, bil je najhujši in najnevarniši nasprotnik Galilejcem. Rabil je nam za skrivnega tožitelja, kakoršnih imevajo vaši cesarji v Rimu. Njemu so dobro znana bila vsa zavetja, stanovanja in bogoslužna shajališča Galilejcev, in prav zato se je sploh govorilo, da on je izdal bil učence Jezusove.“

„Škoda, da zaradi vstavljenega proganjanja ni mogel nadaljevati svojega posla“, zasmeje se Emilij.

„Da, pa je po drugih potih še več škodoval kristijanom; kajti ta človek ni zadregel pred nobenim hudodelstvom.“ Dema malo pomolči, kakor da se domišlja nečesa, potem nadaljuje: „Sedeli smo prijatelji pri nočnej radovanki. Preobila in opojna pijača nas je tako omotila, razvnela in zdražila, da smo hrepeneli še po novej nasladi. Med tem pa je nekdo po naključju in v šali izgovoril ime Galilejec. Mahoma sem jaz vprašal Karikelja, kedaj Galilejci obhajajo službo božjo. Ravno sedaj, odgovoril je. Prijatelji! zaklical sem, nova misel šnila mi je v glavo. Tu se dolgo-

časimo, hajdimo, pojdimo nad Galilejce! Karikelj, ki ve za skrivališča, naj nas vodi. Vsi so moj predlog sprejeli s ploskanjem; prevideli smo se z baklami ter potem drli kot blazni po ulicah jeruzalemskih. Dospevši do razvalin pri Betezdi veli Karikelj mirovati, baklje pogasiti in tiho stopati za njim. Ako nas ugledajo, dejal je, bodo takoj pobegnili, nam pa veselje podrli. Nočna hoja in hladni zrak sta nas bila nekoliko streznila. Tihota, samota in v črno temo zavite veličastne razvaline so nas nehoté pojile z resnobo. Opazil sem, da so tovariši moji plašni postajali, zato sem jih srčil. Kmalo smo začuli petje, prijateljem mojim so začele noge zastajati zbog neznanskega strahu, tudi mene je groza sprehajala. Edini Karikelj ostal je miren in pdrzen. Kdo si še upa iti za menoj? vprašal je s potegujenim in smešivim glasom. Ker sem bil sprožil to neumnost, nisem hotel zaostati. Dva ali trije še so se motali za menoj, vsi drugi so zaostali na pol pota. Z divjim krikom smo se vrgli na zbrane Galilejce, kateri so prestrašeni zaradi nenad-

stóvati in pripravljati v življenje, da se iz tega sama po sebi čini nam ljubezen in sloga. Vzlasti mi imamo vzrok iz vsega srca prizadevati si po vzvišanem namenu resnice, to je po edinstvu. Mi smo, boreči se skozi veke proti barbarstvu za krščansko izobraženost, hudo oslabei in onemagali. Udje telesa našega so še i dan danes raztrgani. Vseučilišče naše ima prav sveto nalogo, da narod zedini in združi, da se ono, kar je krivica ter nemila osoda odtrgala od našega telesa, priljubi spet občini naši majki. Vseučilišče naše ima biti ono svetlo ognjišče, na katerem se naj bratovska srca vnemajo k ljubezni, slogi in edinstvi. V našem ožem domu celo imata prava dva brata, ene matere sinova, neke presodke med seboj. Dvoje lepih imen, katerih vsako ravno tisto naznanja, razdvojuje velikrat eno krv in eno dušo. Vseučilišču naloga je, da te predsoje in pravde jenjajo, da se bratje sklenejo v eno dušo in v eno sveto namero. Naloga vseučilišču je, da eden drugzega prehitvajo v medsebojni ljubezni in dobroti, podpori in vsakovrstni kreposti.

Na čast bodi bratom dalmatinskim rečeno, oni so v nekih desetih letih napredovali res velikansko. Oni, ako nas niso prehiteli, gotovo so nas dohiteli. Oni so našemu vseučilišču o priliki svečanega otvorjenja skazali posebno ljubav in čast. Oni so koj od začetka novo vseučilišče previdili z lepimi in prav izvrstnimi močmi. Ob kratkem, naši krasni Dalmatinci so v duši in zavesti z nami sklenjeni že nerazdružljivo. Bodimo jim o tem hvaležni in kažimo jim o vsaki priložnosti dvojno in trojno ljubav, kajti so tega prav res vredni in dostojni. Ali kaj čem reči o naših prvih sosedi, o bratih slovenskih! Oh naj vedó, da hočemo mi vsi na veke v duši in srcu našem ohraniti hvaležen spomin onih besedi, izgovorjenih po enem iz najodličnejših sinov (ranjkem dr. E. Costi): „Bratje Hrvatje! vedite, da mi Slovenci vaše vseučilišče smatramo kot naše lastno vseučilišče.“ Res zlate besede, polne nade in tolažbe! Kedar sem čul te lepe in vzorite besede, polila me je solza radosti. Bodimo toraj tudi tem bratom hvaležni; kažimo jim o vsaki priliki, da je osoda njihova naša osoda, da je rana njihova naša bol, da je veselje njihovo naša radost. (Dalje sl.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. aprila.

Avstrijske dežele.

Dosedanje **vlade** avstrijske Slovanom niso bile ravno prijazne. V nekterih krajih so skušali ponemčiti jih, v ogerskih deželah jih neprenehoma tare in preganja oholi Madjar, ki je te dni razrušil celo matico slovensko v Št. Martinu, na jugu pa jih spodrija gibični lah. Pa vse to ni omajalo zvestobe Slovanov do najvišjega prestola, kar se najbolj očitno razodeva v Dalmaciji, kjer z veliko navdušenostjo sprejemajo in pozdravljajo tam popotujočega cesarja. Zdaj imajo merodajni krogi priliko prepričati se, kdo in kje so sovražniki Avstrije. Kakor je čutiti, so deloma to tudi že spoznali. Zlasti jim je k temu mnogo pripomoglo ravnanje in zadržanje tržaških Lahonov, ktere je vlada vedno božala in stregla jim, kar se je dalo. A ti ljudje škiliyo vedno na Laško in se za avstrijskega cesarja silno malo zmenijo. Županu dr. D' Angeliju se še ni vredno zdelo v deželnem zboru omeniti cesarjevega bivanja v Trstu. Skrajni čas tedaj je, da vlada gre na roke tržaškim Slovincem, preden ji tamošnji Lahoni zrastejo čez glavo.

Ogerski zbor se bode najbrže končal 14. maja.

O **hrvaških** poslancih se je nedavno po časnikih poročalo, da so enoglasno sklenili podpirati sedanjo vlado ogersko, ter da so to ministerstvu naznanili. Klub hrvaških poslancev šteje 36 udov, katerih se je bilo pa le 7 zbralo k omenjenemu posvetovanju. Sicer pa je obnašanje poslancev hrvaških res čudno. Poslanec Pust je hotel vlado interpelirati zaradi odstavljenih železniških uradnikov, ki niso razumeli madjarskega, a ker ta interpelacija Madjarom ne bi bila ljuba, se je opustila. „Prej so Hrvatje veliko več zahtevali od Madjarov, kakor se jim je pri spravi dovolilo; zdaj še tega ne zahtevajo, piše dopisnik „Politike“, kar je nekda j tirjal Rauchov deželni sabor, namreč hrvaški jezik pri vsih domačih vradih in pri hrvaških oddelkih skupnih ministerstev. Narodna stranka je postala jako pohlevna in zadovoljna, sicer bi ne bila v kot vrgla interpelacije Pustove, ktero zahteva čast in dostojnost Hrvaške.“

Vnanje države.

Pruska vradna „Post“ v nekem dopisu omenja, zakaj tam tako hudo preganjajo

katoliško cerkev. Odkar je bil veliki mojster nemškega reda, Albreht, po nasvetu Lutrovem redovniška posestva spremenil v posvetno državo, spoznala je kraljeva rodovina pruska, da bode njena moč le rastla, če se vniči moč papeštva, ter bode tudi naprej tako ravnala. Tudi drugi mogočni vladarji, na pr. cesar Fridrih I. pa Napoleon I., itd., so skušali vničiti moč papežev, pa so vničili le sebe. To bo prej, ali pozneje skusila tudi Pruska.

Poročilo, da bi bili v Serajevem zavrtno umorili veliko kristjanov, se ne potrdi. Pač pa so jih več po nedolžnem zaprli, češ, da so sklenili zaroto zoper turško vlado. Razkačenost med kristjani je silno velika, ker jim Turki požigajo in kradejo, ne zmenivši se za postave, ali za svoje gosposke. Veliko kristjanov je zato popustilo svoja stanovanja, ter so pobegnili v Črnogoro, od koder hočejo Dervišu paši pismeno naznaniti vzroke, zakaj so pobegnili.

Cesarjevo popotovanje.

Kakor smo že povedali, so cesar 14. t. m. obiskali Benkovac, kjer jih je ljudstvo praznično oblečeno pričakovalo. Može so imeli vsi puške na kamen. Cesar, ki so došli okoli 7. ure zjutraj, so najprvo ogledali 2 kompaniji deželnih brambovcev v narodni obleki, potem pa v okrajnem sodnijskem poslopji sprejeli poklonivše se jim deputacije. Obiskali so tudi cerkev in šolo. Okoli 9. ure so se odpeljali v Carin na morskem obrežji, kamor je bilo tudi prišlo veliko ljudstva iz Zadra in Novega grada. Prebivalci, ki se pečajo z ostrigarjenjem, so vpricho cesarja vlovili nekoliko ostrig ter mu jih v hiši nekega morlaka (tako se imenujejo Slovani dalmatinski) napravili za zajuterk. Okoli poludne so se cesar odpeljali v Obrovec, kjer jih je zopet neštevilna množica pričakovala. V Smilicu so prepregli konje, ter se okoli 5. ure vrnili nazaj v Zader navdušeno pozdravljeni in sprejeti od brezštevilne množice, ktera jim je bila nekoliko pota naproti prišla. Zadržani so na večer mesto zopet razsvetili; tudi so omislili „Album“ s prelepimi ilustracijami najvažnejših in najimennitnejših krajev in reči, da ga bodo poklonili cesarju. 15. aprila so se cesar po morju peljali v Šibenik. 6 ladij natlačenih z ljudstvom jih je spremljevalo. Med potjo so obiskali tudi Stari Zader, Štret in Zlarin. V Šibeniku, kjer so došli ob dveh popoldne, jih je slovesno pozdravil župan s srenj-

nega napada in zbavši se novega preganjanja s petjem vtihnili in pobegnili skozi skrivne izhode. Karikelj in jaz sva se krohotala občnej zmešnjavi ter se predrzno bližala oltarju, kjer je stal glavav učencev Kristusovih v neobičajnej opravi s kelihom v roki, pred ko ne za kakovo skrivnostno rabo bogoslužno. Segla sva po njem, ali viši duhovnik je resnobno zabranil nama z roko. Splašila sva se njegovega pogleda, jaz sem se zgrudil na tla, in pred ko ne sem se tisti hip pohromil tako, da nisem mogel vstati in da sem ostal hrom do današnjega dne.“

„In Karikelj?“ izvedavo vpraša Emilij.

„Pobegnil je.“

„Kaj pa se je s teboj godilo?“

„Ves prestrašen klical sem Grka in prijatelje, naj mi pomorejo; ali oni so bili odšli med tem, ko sem jaz v nezavednosti ležal in obležal na mestu.“

„Kako si potem prišel domu?“

„Polagoma začeli so kristijanje vračati se; nažgavši luči spoznali so me nekteri. Glavar

njih, kteremu so rekli biškop, stopil je k meni ter me z resnimi besedami posvaril zaradi nezgode, ktero sem bil napravil družbi njegovej. Ni bilo moč mi zreti v njegov obraz, še sedaj zadregetam, kedar se ga spominjam. Dal me je odnesti domu.“

„In od takrat si hrom?“

„Stoj, naj končam. Ko so me Galilejci domu prinesli in na postelj položili, začel sem klicati svoje slugе, a nikogar nisem priklical. Izginili so bili, ž njimi vred tudi moje premoženje. Sam in zapuščen ječal sem do večera; tu se nenadoma prikaže v ohlapen plašč zavita postava s štirimi možaki; mahoma sem spoznal Grka. Milo sem prosil, naj me ne zapušča, naj mojih slug poišče, ali on se mi je preširno nasmejal. Na to je namignil spremljevalcem, naj me primejo in položé v nosilnico, ktero so seboj prinesli. Izprevidel sem zlobne nakane Grkove, strahovito sem ga klel. Ko so me možaki na povelje Grkovo povezali, šepnil jim je nekaj na uho, in odšel s smešivim pozdravom: „Srečen pot!“ Pripeljali so me le-sem, kjer že

blizo dvajset let ječim v siromaštvu in neznanjskih bolečinah.“

„Kaj nikdar nisi razložil svojih težav grajskemu poveljniku?“ vpraša Emilij. „Pravica bi ti bila pomogla.“

„E, kaj še, tu ne poznajo pravice, tu le krivica odločuje. Tudi mnogi drugi trpe po nedolžnem. Brezvspešno ponavljamo svoje pritožbe, tisti, kteri so mene bili posadili v ječo, gotovo so premožni in uplivni, in koliko zlato premore dandanes, gotovo ti je znano.“

„Ali se ti kaj dozdeva, kdo bi bil kriv tvoje nesreči? Če pomislimo, da je Karikelj izgnal te z doma, dejal bi, da prav on te je pahnil v nesrečo.“

„Tudi jaz bi njega sumil, da je premožen, a ker ni, zato menim, da je on le delal za tretjega. Spočetka dolžil sem kristijane, a ko sem vse to hladnokrvno premislil, sprevidel sem, da oni me niso dali zapreti, ker nimajo niti veljave niti imetja.“

(Dalje prih.)

skimi odborniki. 24 deklic v narodni obleki je pred njimi s cveticami potresalo pot do škofijske palače, kjer so se jim poklonili vradi, duhovščina, mestni odbor in mnogo deputacij. Na večer je bilo mesto sijajno razsvetljeno; radostnega ljudstva se je vse trlo po mestu, neprenehoma so pokali možnarji, puške pa raketeljni in na vsih straneh so se razlegale narodne dude.

Ob osmih so šli cesar h koncertu v gledišče, kjer so jih pred vratmi pričakovale belo oblečene deklice, ki so jim s cveticami potresale pot. Cesar so bili s koncertom jako zadovoljni in so izrekli svoje priznanje umetniku Mazzoleniu, rojenemu Šibeničanu, ter mu podarili dragocen prstan. 17. ob 5. uri zjutraj so se peljali v Skradin, kjer so jih prebivalci navdušeno sprejeli. Iz Skradina so se peljali v Kistanje in Knin. Jezdci v narodni obleki so jezdili pred cesarjevo kočijo, ljudstvo je med potjo od vseh strani vrelo skupaj ter s strelom in gromovitimi živio-klici pozdravljalo cesarja.

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski. Tretja seja 19. aprila. Predsednik naznanja, da mu je bilo izročenih več peticij, deloma deželnih uradnikov za zboljšanje plač, deloma drugih; izročijo se dotičnim odsekom.

Dr. Schrey naznanja predlog postave za zboljšanje plače učiteljicam po meščanskih šolah. Ta svoj predlog bo dr. Schrey v prihodnji seji vtemeljeval.

Gospodarski odsek se po predlogu dr. Bleiweisevemu pomnoži za dva uda, ktera se tudi brž volita, izvoljena sta dr. Schrey in Kotnik.

Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnega poslanca v občinskem volilnem okraji Postojna-Senožeče-Bistrica-Planina-Ložu, se sprejme in volitev gosp. P. Grassellija potrdi.

Vladni predlog postave, kako je na metersko mero in utež (vago) predevati tiste mere in uteži, ki so v deželnih zdaj veljavnih postavah, potem poročilo deželnega odbora zavolj dodatnega kredita iz deželnega zaklada za leto 1874. vsled povišane odškodnine za režijo in hrano v deželni bolnišnici, se izroči odsekom.

Pri poročilu finančnega odseka o proračunu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu za l. 1876, in priporočilo istega odseka o računskem sklepu ravno tiste šole za l. 1874 omeni dr. Zarnik, da ta šola vtegne zaostati in propasti, ako se ne združi z njo tudi kmetijska šola, kajti skušnja uči, da hodi celo mnogo učencev iz vipavske doline rajše v goriško kmetijsko šolo, ker se tam ne uče le sadje- in vinoreje, ampak tudi kmetijstva. Zato hoče dr. Zarnik staviti predlog v smislu svoje opombe, pa ga prekliče, ko mu deželni glavar pové, da se bo o tem pri poročilu o delovanju deželnega odbora lahko govorilo, ter si pridrži takrat ga staviti. Račun in proračun se tedaj sprejmeta.

Na vrsti je še poročilo finančnega odseka o proračunu deželno-kulturnega zaklada za l. 1876, ki se sprejme, poročilo deželnega odbora zastran zidanja nova deželne norišnice, in poročilo finančnega odseka o proračunu bolnišničnega, porodnišnega, najdenišnega in norišnega zaklada za l. 1876, ki se tudi reši.

Poročilo deželnega odbora zastran povikšanja penzije bivšega učitelja Janeza Pust-a se odloži po kratki debati, ktere se vdeleže Dežman, Robič in Zarnik, ko zadnji naznanja, da je prosilec te dni že umrl.

V šolski odsek so bili konečno voljeni: dr. Bleiweis, Deschman, v. Gariboldi, Kotnik, v. Langer, Obreza in Pakič. Prihodnja seja bo v ponedeljek 26. aprila.

Zbor štajarski je pri premembi opravilnega reda določil, da interpelacije se smejo v zboru obravnavati in kritikovati. Ces. namestniku pa to ni bilo nič kaj po volji. Nemudoma je šel na Dunaj ministra Lasserja vprašat, kaj naj stori. Vradna „Grazer Ztn.“ skuša v nekem članku dokazati, da deželni zbori še pravice nimajo stavljati interpelacije, ampak da le državni zbor ima to pravico. Do sedaj se deželnim zborom ta pravica ni odrekala, zato smo radovedni, kako se bo ta reč vradno rešila. — Razun že omenjenih reči je zbor sklenil trgov Arnež, Mahrenberg in Št. Lenart dovoliti, da smejo od svojih psov pobirati po 2 gld. daca. Nadalje bode v Marenbergu vsakteri plačal 10 gld., v Št. Pavlu pri Pripoldu pa 15 gld., kdor hoče ondi postati srenjčan. Okrajnemu odboru v Štaju se je dovolila okrajna naklada 40⁰⁰/₀. Prošnja kmečkih srenj združenih z Lipniškim trgov za razpisanje se ni uslišala, da-si jo je g. Herman gorko podpiral. Pri volitvah odborov so bili izmed slovenskih poslancev voljeni: Herman za srenjske, dr. Srnec za šolske, dr. Dominkuš za gospodarske zadeve, dr. Vošnjak za deželni proračun.

Poreškemu zboru so se izročili postavni načrti o srenjskih cestah in o šolskem nadzorništvu.

V dunajskem zboru so do vlade stavili interpelacijo zaradi delavcev, katerih je tovarnar Sigl v dunajskem Novomestu 3000 poslovil, ker jim ne more dati dela. Enoglasno se je sprejel predlog, da naj vlada železnicam, ki potrebujejo mašin, pa nimajo denarjev, da bi si jih omislili, posodi potrebne denarje, da bi odpuščeni delavci dobili delo.

V črnovijskem se je volil poseben odsek, ki bode pretresal, kako bi se cesar sprejeli, ko obiščejo Bukovino, in kako bi se praznovala stoletnica združenja Bukovine z Avstrijo.

Izvirni dopisi.

Iz Dobrove, 15. aprila. (Čitalnica.) Kakor v Bizaviku pod Ljubljano smo predpreteklo nedeljo 11. t. m. tudi nad Ljubljano in sicer na Dobrovi slovesno pričeli vladno dovoljeno in po odboru koj vstanovljeno „Bralno društvo“ ali Čitalnico. Dr. J. Bleiweis nam je v ta namen poslal posebno pismo; počastili so nas pa osebno gg. dr. Poklukar, monsign. Jeran in prof. J. Marn. Prvomestnik g. Ant. Dolinar je po vvodnem ogovoru, v katerem je društvo pomenljivo razlagal po glasilu nad podobo Pija IX. med cveticami napisanem: „Vse za vero, dom, cesarja“ — prečital najprej pismo dr. Bleiweisovo, ktero so radostno sprejeli vsi, potem pa povabil goste, naj spregovorijo tudi kaj pričujočim družnikom. Spregovoril je nato dr. Poklukar nekaj s stališča družinskega in obrtnijskega, monsg. Jeran o papežu Piju s cerkvenega, prof. Marn o Vodniku s slovenskega, kar je prvomestnik sklenil spet primerno. Vršilo se je brez naukazovanja lepo vse v redu, in prav zadovoljni so bili vrli kmetje dobrovski, kateri so skoro do zadnjega vsi pristopili bili v društvo. Nadejamo se, da drevesce zdaj lepo vsajeno bode tudi dobro in lepo rastlo Dobrovčanom v prid in pošteno razveseljevanje. K temu pomoz Bog!

Iz drugega poznej dospelega dopisa 16. t. m. o isti stvari naj posnamemo le to, da se

v njem izreka javna zahvala vsem preč. gospodom, kateri so „Bralno društvo“ osebno ali pismeno počastili, z govori ali z doneski v novcih in knjigah oveselili, ter naznanja, da bode vsako nedeljo in praznik popoldne po službi božji imelo svoje shode, na ktere se vabijo častiti domoljubi, da se širi med našim vrlim in poštenim, a do sedaj premalo podučevanim ljudstvom verska in narodna zavest ter potem prava omika. Lepo in krepko povdarja prvak in narodni voditelj dr. J. Bleiweis, ker je ta dan predsedvati moral čitalnici bizaviški, v pismu svojem potrebo vsestranskega poduka tudi za kmeta dandanes, trdno značajnost in določno versko prepričanje, ki se najlaglje dosega po bralnih društvih s pomočjo poštenih časnikov in dobrih knjig, ter želi naposled našemu mlademu društvu uspešno delovanje pod lepim geslom: „Vse za vero, dom, cesarja“. Pismo to je bilo sprejeto z živahnimi živjoklici, pravi dopis; g. dopisnik pa nam obeta za „Slovenca“ večkrat priobčevati o društvu itd. Toraj le mož beseda!

Z Gorenjskega, 16. aprila. — Bila je zbrana družbica, v kateri je prišlo govorjenje tudi na tebe, dragi „Slovenec“, in vse to je milovalo zaradi presilne ljubezni, ki ti jo je zadnje čase skazovala sl. državna policija. V srce si se nam smilil, da ti je plačati 300 gl. kazni — kar je gotovo zelo veliko za slovenski list, ki živi le od svojih naročnikov. Izrekla se je misel, da bi ti narod, za katerega blagor se poteguješ brez strahu, s prostovoljnimi darovi zložil ono denarno kazen. *)

Iz Celovca, 17. aprila. (Deželni zbor. — Ljudska kuhinja. — Dve nesreči.) V koroškem deželnem zboru se do zdaj ni nič kaj zanimivega obravnavalo. Pomena vredno je, da je Poslanec Petrič vlado vprašal, ali bi ne bilo mogoče, pobiranje davkov do jeseni preložiti. Vladni zastopnik mu odgovori, da to ni čisto mogoče, vendar se bo pa pri pobiranju davkov na slabe kraje ozir jemal. Pri volitvi odborov je g. profesor Einspieler poslance opominjal, naj v vsaki odbor saj enega poslanca kmetijskih občin volijo. Vspeli je bil ta, da v jur. pol. odbor nij voljen nobeden.

Kakor Gračani, tako hočejo tudi Celovčani imeti svojo „ljudsko kuhinjo.“ Posebno se žensko občinstvo za to zanimiva; Osnovale so namreč tukajšnje gospé društvo, ktero ima namen pospeševati ustanovljenje ljudske kuhinje. Denarja za to imajo zdaj nekaj čez 2000 gld.

V nedeljo 11. t. m. ob 10. zjutraj je začela pol ure od mesta oddaljena mestna pivarna goreti. Požarna straža je bila koj na mestu in se je prav hvalevredno obnašala. Stražnik Pillmann je bil tako hudo poškodovan, da je že drugi dan umrl. Škoda nij prav velika, ker je vse dobro zavarovano.

15. t. m. šel je Janez M., bivši postrežček, zvečer ob desetih za kanalom, kateri veže bližnjo jezero z mestom, v svojo vas pri sv. Martinu. Nekoliko pijan, nezapazi kamena na cesti, trči ob njega in se zavalí — v vodo. K sreči prideta ravno dva moža memo, vidita siromaka v sicer ne globokej vodi, se ga usmilita in ga potegneta iz mrzle kopeli. Ta je Janezu dobro

*) Po postavi je misel taka sama na sebi dovoljena, a dejanje prepovedano, ker bi se vtegnilo smatrati kot odobrenje nepostavnega dejanja. Nabiranje prostovoljnih zneskov za poravnanje take kazni bi se kaznovalo. Zato smo konec pisma Vašega izpustili. Prepričani smo, da rodoljubi, ki so z velikimi žrtvami vstanovili „Slovenca“, nas bodo podpirali z obilo naročnin. Sicer pa lepa hvala, nas že razumete! Vred.

storila. Pijanost je bila preč, kakor bi pihnil. Nekoliko zdehne, ude stegne in zarenči: „Primaruha, to je bilo dobro; ako bom še kedaj pijan — se hočem zopet kopati.“

Domače novice.

V Ljubljani, 20. aprila.

(Dr. Schrey) v deželnem zboru slovenski tako bere, ko da bi še tretjega normalnega razreda nikdar videl ne bil. In vendar je pri nas slovenski jezik glavni jezik, ako bi kdo naših poslancev enako slabo bral nemški, bi se temu čuditi ne bilo toliko, a vendar bi se mu nemčarska stran glasno smejala. Tedaj, gosp. dr. Schrey, prosite kacega prvošolca, da Vas vsaj slovenski brati nauči, kajti če Vas zdaj kdo sliši slovenski brati ali prav za prav „puštaborati“, ne more drugače ko misliti, da sedi v sobi družega ali celo prvega razreda normalke. Toliko smo Slovenci menda že še vredni, da se zlasti odvetnik, ki ima tudi s slovenskimi strankami opraviti, naš jezik vsaj nekoliko spodobno brati nauči.

(Slovensko gledišče.) Gosp. A. Stöckl s svojo predstavo ni imel toliko materialnega uspeha, kolikor smo mu ga želeli, a vendar je bil večer po vsem mikaven. Overtura „Čarovnica“ je lično, melodijozno delce, ne predolgo, a vendar vplivno. Več o njem bi mogli govoriti, ko bi ga večkrat slišali, česar se gotovo nadjamo. Z živahnim ploskom je bil sprejet Mašekov zbor „Kdo je mar,“ naših pevcev močni glasovi so se mogočno razlegali po prostorih, zlasti pa je gospod Noll s svojim samospevom zopet očaral občinstvo. Pevovala g. Stöckl na čakala na dirigentovem pulitu dva venca. Vojaška godba je potem tudi potpourri iz slovanskih pesem tako vrlo izvršila, da je bila glasno pohvaljena. — Burka „Tambor v Puebli“ se je po vsem gladko in živahno igrala. Najbolj se je odlikoval gotovo gospod Noll s svojim „profosom,“ ktereja je kazal nam v zelo grčavi, na dnu srca pa vendar dobrovoljni podobi starih vojakov. „Bil je, kakor za res,“ bi rekel naš kmet. Gospodična Piskarjeva (tambor Karol) je kazala v svoji dolgi, sprememb polni nalogi dokaj izurjenosti na odru, v petji pa lep, prijeten glas; bila je zato živahno pohvaljena, kakor gosp. Noll in gospodična Namretova, ki je priprosto pueblansko deklico v obnašanju in govoru vrlo ponašala. Gospoda Schmidt in Šušteršič sta v manjših nalogah bila dobra, ravno tako gospodična Podkrajškova, strastna, maščevanja željna mlada vdova. Z veseljem poročamo slednjič, da je tudi gospodična Ledarjeva pokazala, lep napredek, zato ji želimo, da bi v četrtek, ko bo njen večer, prišlo mnogo občinstva poslušati njo in dobro igro „Skrivnostna prisega“. Prav iz srca jej to želimo.

Razne reči.

— Požar. V Kašeljnu pri Zalem logu so 17. t. m. popoldne pogorele 3 hiše. Pravijo, da so najbrže zažgali neprevidni otroci. Požarna straža ljubljanska je bila šla gasit.

— Roparja, ki je bil 8. t. m. ulomil v cerkev sv. Trojice v Haložah ter odnesel srebrno močno pozlačeno monštranco, srebrni ciborij, 10 funtov voščenih sveč in prte z altarjev (vse skupaj 380 gld. vrednosti), so v Digošah blizu Maribora že prijeli, mu monštranco obesili na hrbet, ciborij na prsi, sveče pa so mu dali v roke in ga tako sramotno gnali k sodniji.

„Sl. Gosp.“

Listnica opravištev.

G. R. S. v M.: Naročnino smo prejeli ter poslali vse liste res malo — prepozno. Ta pot smo bili mi krivi, ker zaradi mnogih opravil smo pregledali, da ste nov naročnik. Brez zamere; zanaprej bo list odhajal redno.

Umrli so:

12. aprila. Janez Hinč, ključarski pomagač, 19 l., za krčem.
13. aprila. Jože Vonbrul, jetnik, v posilni delalnici, 54 l., za vnetjem srčne mreže. — Marija Watzl, ženskega krojača žena, 53 l., za pljučno sušico. — France Gerbajs, c. k. pošt. vrad. otrok, 3 1/4 l., za vodenico v glavi.
14. aprila. Štefan Zupančič, kočjaža otrok, 1 1/3 l., — in Hildegarda Götz, mizarja hči, 7 1/2 l., oba za vnetjem vratu. — Jaka Vogrinec, krojač, 37 l., za jetiko.
15. aprila. Edvard Vormacher, nadz. fin. straže, 30 l., — in Marija Senegačnik, gostica, 37 l., oba za jetiko.
15. aprila. Gašper Vojska, hišnik, 78 l., za pljučno vodenico.
16. aprila. Marija Mikič, otrok čuvaja v eig. fabriki, 3 l., za vodenico glavo. — Janez Fajfar, delavec južne železnice, 28 l., za pljučnim vnetjem. — Anton Slatič, delavec, 48 l., za pljučnim oslabljenjem. — Anton Jeran, delavec, 52 l., za pljučno sušico.
17. aprila. Valentin Zadnikar, zlatarja sin, 8 l., za vnetjem vratu. — Marija Kraševce, inšt. reva, 77 l., za oslabljenjem. — Angelo Rizzoli, česar in brivec, 50 l., za jetiko. — Marija Lahajnar, meščana žena, 59 l., za mrtvoudom. — Uršula Podkrajšek, magistr. svētuka žena, 74 l., za pljučnim oslabljenjem.

Eksekutivne dražbe.

21. aprila. 3. Fr. Srebotuak-ovo iz Orehka (2226 gl.), — 3. Jož. Bobek-ovo iz nove Sušice (2020 gl.), obe v Postojni. — 3. Jak. Vervičar-ovo iz Dragumlje (1480 gl.) v Metliki. — 3. J. Springer-ovo iz Bistrice (4000 gl.), — 3. Miha Lilek-ovo (130 gl.), obe v Črnomlju. — 3. Eliz. Rabič-ovo (3000 gl.) v Radoljci. — 2. Jan. Vodnik-ovo iz Dola (1370 gl.) na Brdu. — 1. France Vilar-ovo (1760 gl.) v Ložu.
22. aprila. 3. Jernej Udovč-ovo iz Fužin (3950 gl.) v Mokronogu. — 3. Alojz Ferjančič-ovo (8335 gl.) v Ipavi. — 2. Jože Slana-ovo iz vel. Lok. — 3. Jož. Kalinger-ovo (947 gl.), obe v Zatični. — 1. Marije Stepec-ovo iz Kremenjaka, — 1. Jakob Zupane-ovo iz Brezovega (330 gl.), obe v Litiji. — 1. Jurij Kajfež-ovo iz Banjeloke (540 gl.) v Kočevju. — 3. Ant. Valave-ovo (3960 gl.) v Trzinu. — 3. Mih. Krašove-ovo iz Studenca (870 gl.) v Ložu.

23. aprila. 3. Tone Povše-ovo (3590 gl.), — 3. Jan. Boholnik-ovo (830 gl.), — 3. Jože Črne-ovo (2500 gl.), vse v Litiji.

24. aprila. 3. Tone Dobravč-ovo iz Brega (1220 gl.) v Laščah. — 3. Tone Butin-ovo iz Podlipa (3060 gl.) na Vrhniki. — 3. Tone Tekavč-ovo iz Spodnje vasi (1365 gl.) v Ribnici. — 1. Fr. Žgur-ovo iz št. Vida (559 gl.), — 1. Fr. Stock-ovo iz št. Vida (160 gl.), obe v Ipavi. — Mat. Vene-ovo iz Podklanca (1295 gl.), — 3. Juri Šule-ovo, obe v Črnomlju.

Na Štajarskem:

22. aprila. Lor. Arlič-ovo (355 gl.) v Vitanju.
24. aprila. Lize Zdove-ovo (4200 gl.) v Konjicah; Jak. Slokar-ovo (1210 gl.) v Pečovju.
27. aprila. Gašper Klančnik-ovo (1200 gl.) v Vožji.

Telegrafične denarne cene 19. aprila.

Papirna renta 70.55. — Srebrna renta 74.75. — 1860letno državno posojilo 111.70 — Bankine akcije 960. — Kreditne akcije 234.75. — London 111.35 — Srebro 103.55. — Ces. kr. cekini 5.24. — 20Napoleon 8.89.

Homojopatična lekarna v Ljubljani.

P. n. privržencem homojopatičnega zdravilstva daje podpisani na znanje, da si je vredil po polnem homojopatično lekarno, od zaloge alopatičnih zdravil strogo ločeno.

Stanjšave in smetve so vestno po naukih homojopatičnega zdravilstva narejene in posebno pazi se na to, da se samo čista in nepokvarjena zdravila rabijo.

Vse tako imenovane prvotne tinkture in esencije, natanko po predpisih napravljene, so zmerom na razpolaganje, isto tako cele popotne in hišne apoteke v žepni obliki; lekarna tudi rade volje prevzame napravo taci priročnih zbirk po posebnih željah in naročilih ter računa za-nje le svoje stroške.

Vnanjim naročilom se ustreza s pošt-nim obratom proti povzetju.

Za gosp. p. n. homojopatične zdravilke so cene posebno znižane.

Z odličnim spoštovanjem

(26—3) Josef Svoboda,
lekarnica „pri zlatem orlu“
pred železnim mostom v Ljubljani.

Gabriel Piccoli, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta, (32—33)

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah. Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu. kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se hrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren. Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr.

Izleček iz Chine in Coke. Najboljši dozdaj znani želodčni likér; pospeši cirkulacijo, olajša prebavljivost, in poda različnim organom in členom novo moč in novo življenje. Cena flaše 80 kr.

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici, gotovo zdravilo proti vsaki prenehalni bolezni. Vspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejša in najgotovnejša sredstvo zoper mrzlico med vsemi dozdaj znanimi. Flaša velja 80 kr.

Pravo norveško dorševo jetrno olje, naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofeljnom proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. Cena originalne flaše 80 kr.

Pravi Seidlitzjev prah, 1 tucat škatlic 7 gold, posamne 80 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo, 1 flaša 50 kr.

Voda lancasterske lilije (Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnjih gub ter naredi, da vido-ma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in se ozdravi naglo poka, ktere se naredi zaradi suše ali nečistosti. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, kterim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. Cena flaše 1 gold.

Naročila zunaj Ljubljane na zgoraj imenovane droge, kakor tudi na vsa druga zdravila se, če mogoče, s vračajočo pošto proti poštenu povzetju izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo i. t. d. nagradijo gospodje komitenti.